

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра технології м'ясних, рибних та морепродуктів

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету харчових технологій
та управління якістю продукції АПК

Протокол № 10 від 22. 05. 2024 р.

 Лариса БАЛЬ-ПРИЛИПКО

«22» 05 2024 р.

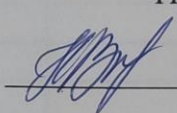

“СХВАЛЕНО”

на засіданні кафедри технології
м'ясних, рибних та морепродуктів

Протокол № 9 від 15.05.2024 р.

В.о. завідувача кафедри

 Наталія ГОЛЕМБОВСЬКА

”РОЗГЛЯНУТО”

Гарант ОП «Харчові технології»

 Олександр САВЧЕНКО

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЕКОНОМІКА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я**

галузь знань 22 «Охорона здоров'я»,

спеціальність 229 «Громадське здоров'я»

освітньо-професійна програма "Нутриціологія здорового харчування"

Факультет (ННІ) Харчових технологій та управління якістю продукції АПК

Розробники: д.е.н., професор Віктор ЄМЦЕВ

Київ 2024

**Опис навчальної дисципліни
«Економіка охорони здоров'я»**

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	
Освітній ступінь	ОС «Бакалавр»
Спеціальність	229 «Громадське здоров'я»
Освітня програма	"Нутриціологія здорового харчування"
Характеристика навчальної дисципліни	
Вид	обов'язкова
Загальна кількість годин	120
Кількість кредитів ECTS	4
Кількість змістових модулів	3
Курсовий проект (робота)	-
Показники навчальної дисципліни скороченої форми навчання	
Рік навчання	4
Семестр	7
Лекційні заняття	15
Практичні, семінарські заняття	30
Лабораторні заняття	-
Самостійна робота	75
Індивідуальні заняття	-
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	3
Форма контролю	Екзамен

1. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни «Економіка охорони здоров'я» є формування у здобувачів сучасного економічного мислення, вивчення, узагальнення і систематизація ключових понять прикладної економіки, надання ґрунтовних знань і необхідних практичних навичок з планування, організації та забезпечення ефективного господарювання на рівні закладів охорони здоров'я.

Завдання вивчення дисципліни «Економіка охорони здоров'я» є вивчення теоретичних засад та засвоєння практичних навичок управління закладами охорони здоров'я у певному соціальному та конкурентному середовищі, формування вмій ефективного використання ресурсного і господарського потенціалу та розв'язання складних спеціалізованих задач та практичних проблем у сфері громадського здоров'я, за рахунок забезпечення науково-технічного оновлення на основі інвестиційно-інноваційного розвитку, прийняття економічно обґрунтованих господарських рішень в умовах динамічних змін умов навколишнього середовища та невизначеності.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у процесі професійної діяльності або навчання у сфері громадського здоров'я, що передбачає застосування теорій та методів громадського здоров'я і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 7. Здатність працювати в команді.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 1. Здатність критично осмислювати та застосовувати сучасні теорії, концепції, принципи, методи, методики та технології сфери громадського здоров'я

СК 5. Здатність використовувати у професійній діяльності сучасні теорії, методи соціальних наук та наук про здоров'я.

СК11. Здатність розробляти та впроваджувати ефективні методи організації праці, нести відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 1. Володіти категоріальним та методологічним апаратом сфери громадського здоров'я, використовувати відповідні методи та інструменти у професійній діяльності.

ПРН 2. Критично осмислювати факти, аналізувати та узагальнювати інформацію у професійній сфері.

ПРН 3. Приймати ефективні управлінські рішення з урахуванням цілей, ресурсів, законодавчих обмежень.

ПРН 6. Використовувати спеціалізоване програмне забезпечення, бази даних, інформаційно-комунікаційні технології для розв'язання складних задач у сфері громадського здоров'я.

ПРН 7. Використовувати теорії та методи соціальних наук, сучасні методи статистики, наук про здоров'я для визначення впливу різних детермінант на здоров'я населення.

ПРН 11. Розуміти принципи розробки та впровадження, планувати та здійснювати заходи з профілактики (первинної, вторинної та третинної) захворювань, а також заходи спрямовані на захист та зміцнення здоров'я населення

ПРН 12. Розуміти принципи розробки та використовувати у професійній діяльності системи моніторингу і оцінки ефективності інтервенцій, програм та політик в громадському здоров'ї

ПРН 13. Брати участь у розробці стратегій, політик та заходів з громадського здоров'я, здійснювати ефективну комунікацію у сфері

громадського здоров'я з використанням різних каналів та технік комунікації з метою донесення ідей, рішень та власного досвіду до фахівців і нефахівців.

ПРН 14. Оцінювати ефективність програм і послуг сфери громадського здоров'я, спрямованих на поліпшення здоров'я населення ПРН25. Виявляти творчу ініціативу з питань ринкової трансформації економіки.

2. Програма і структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Скорочена форма, кількість годин			
	усього	у тому числі		
		л	п	с.р
Модуль 1				
Змістовий модуль 1. Основи функціонування закладів системи охорони здоров'я в сучасних умовах				
Тема 1. Теоретичні основи економіки системи охорони здоров'я. Нормативно-правові засади державного забезпечення якості медичної допомоги	13	2	2	9
Тема 2. Ефективність діяльності системи та закладів охорони здоров'я	13	2	2	9
Тема 3. Матеріально-технічна основа діяльності закладів системи охорони здоров'я	15	2	4	9
Тема 4. Фінансові ресурси закладів системи охорони здоров'я	13	2	2	9
Разом за змістовим модулем 1	54	8	10	36
Змістовий модуль 2. Управління функціонуванням закладів системи охорони здоров'я				
Тема 5. Персонал підприємства і оплата праці постачальників медичних послуг	18	2	6	10
Тема 6. Витрати і ціни на послуги закладів системі охорони здоров'я	18	2	6	10
Разом за змістовим модулем 2.	36	4	12	20
Змістовий модуль 3. Загальноекономічні результати діяльності закладів системи охорони здоров'я				
Тема 7. Фінансово-економічний аналіз результатів діяльності закладів охорони здоров'я	18	2	6	10
Тема 8. Підприємницька діяльність в системі охорони здоров'я	12	1	2	9
Разом за змістовним модулем 3	30	3	8	19

Всього годин	120	15	30	75
---------------------	------------	-----------	-----------	-----------

3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
Тема 1 Теоретичні основи економіки системи охорони здоров'я		
1	Практичне заняття 1 Здоров'я як економічна категорія. Фактори, що впливають на рівень здоров'я населення й охорону здоров'я	2
Тема 2. Сучасний стан та проблеми ринку послуг охорони здоров'я.		
2	Практичне заняття 2 Сегменти ринку охорони здоров'я. Суб'єкти ринку охорони здоров'я. Попит на здоров'я та послуги з охорони здоров'я. Зовнішнє та внутрішнє середовище лікувально-профілактичних закладів. SWOT – аналіз закладів системи охорони здоров'я. Аналіз STEEPLE-факторів ринку охорони здоров'я . Аналіз купівельної спроможності споживачів послуг закладів охорони здоров'я	2
Тема 3. Матеріально-технічна основа діяльності закладів системи охорони здоров'я		
3	Практичне заняття 3 Загальна характеристика основних виробничих засобів закладів системи охорони здоров'я. Класифікація, облік і оцінка основних засобів. Економічна сутність амортизації та особливості її застосування у системи охорони здоров'я. Зношення основних засобів. Характеристика процесу відтворення основних засобів. Показники ефективності використання основних засобів лікувально-профілактичних закладів	4
Тема 4. Фінансові ресурси закладів системи охорони здоров'я		
4	Практичне заняття 4 Фінансові ресурси, їх склад та структура. Основні джерела фінансування охорони здоров'я. Характеристика основних методів фінансування медичних послуг. Державне регулювання ресурсів системи охорони здоров'я. Рух грошових коштів у закладах системи охорони здоров'я. Розрахунок нормативів обігових коштів за окремими елементами.	2

	Показники ефективності використання фінансових ресурсів у закладах системи охорони здоров'я.	
Змістовий модуль 2. Управління функціонуванням закладів системи охорони здоров'я		
Тема 5. Персонал підприємства і оплата праці постачальників медичних послуг		
5	Практичне заняття 5 Персонал підприємств галузі, його склад та структура. Розрахунок планової чисельності працівників. Мотивація працівників: сутність, теорії, методи. Сутність та функції ЗП. Форми та системи оплати праці постачальників медичних послуг	6
Тема 6. Витрати і ціни на послуги закладів системі охорони здоров'я		
6	Практичне заняття 6 Економічна сутність поточних витрат закладів системі охорони здоров'я Проблеми й особливості ціноутворення в охороні здоров'я. Сутність, структура та види цін. Методи ціноутворення Система цін на медичні послуги. Механізми державного регулювання цін і тарифів з метою підвищення доступності медичної допомоги для населення.	6
Змістовий модуль 3. Загальноекономічні результати діяльності закладів системи охорони здоров'я		
Тема 7. Фінансово-економічний аналіз результатів діяльності закладів охороні здоров'я		
	Практичне заняття 7 Макроекономічні показники в охороні здоров'я. Основні прийоми економічного аналізу, його інформаційна база й організація. Економічний аналіз ефективності використання ресурсів медичної організації	6
Тема 8. Підприємницька діяльність в системі охорони здоров'я		
	Практичне заняття 8 Основи підприємництва. Законодавче забезпечення підприємницької діяльності. Форми здійснення підприємництва. Принципи та механізм реалізації вітчизняного підприємництва. Оподаткування діяльності суб'єктів підприємницької діяльності в системі охорони здоров'я.	2
Разом		30

4. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
1	<p>Тема 1 Теоретичні основи економіки системи охорони здоров'я</p> <p>Здоров'я як економічна категорія. Фактори, що впливають на рівень здоров'я населення й охорону здоров'я</p>	5
2	<p>Тема 2. Сучасний стан та проблеми ринку послуг охорони здоров'я.</p> <p>Сегменти ринку охорони здоров'я. Суб'єкти ринку охорони здоров'я. Попит на здоров'я та послуги з охорони здоров'я. Зовнішнє та внутрішнє середовище лікувально-профілактичних закладів. SWOT – аналіз закладів системи охорони здоров'я. Аналіз STEEPLE-факторів ринку охорони здоров'я . Аналіз купівельної спроможності споживачів послуг закладів охорони здоров'я</p>	10
3	<p>Тема 3. Матеріально-технічна основа діяльності закладів системи охорони здоров'я</p> <p>Загальна характеристика основних виробничих засобів закладів системи охорони здоров'я. Класифікація, облік і оцінка основних засобів. Економічна сутність амортизації та особливості її застосування у системи охорони здоров'я. Зношення основних засобів. Характеристика процесу відтворення основних засобів. Показники ефективності використання основних засобів лікувально-профілактичних закладів</p>	10
4	<p>Тема 4. Фінансові ресурси закладів системи охорони здоров'я</p> <p>Фінансові ресурси, їх склад та структура. Основні джерела фінансування охорони здоров'я. Характеристика основних методів фінансування медичних послуг. Державне регулювання ресурсів системи охорони здоров'я. Рух грошових коштів у закладах системи охорони здоров'я. Розрахунок нормативів обігових коштів за окремими елементами. Показники ефективності використання фінансових ресурсів у закладах системи охорони здоров'я.</p>	10
<p>Змістовий модуль 2. Управління функціонуванням закладів системи охорони здоров'я</p>		

5	Тема 5. Персонал підприємства і оплата праці постачальників медичних послуг Персонал підприємств галузі, його склад та структура. Розрахунок планової чисельності працівників. Мотивація працівників: сутність, теорії, методи. Сутність та функції ЗП. Форми та системи оплати праці постачальників медичних послуг	10
6	Тема 6. Витрати і ціни на послуги закладів системи охорони здоров'я Економічна сутність поточних витрат закладів системи охорони здоров'я Проблеми й особливості ціноутворення в охороні здоров'я. Сутність, структура та види цін. Методи ціноутворення Система цін на медичні послуги. Механізми державного регулювання цін і тарифів з метою підвищення доступності медичної допомоги для населення.	10
Змістовий модуль 3. Загальноекономічні результати діяльності закладів системи охорони здоров'я		
	Тема 7. Фінансово-економічний аналіз результатів діяльності закладів охорони здоров'я Макроекономічні показники в охороні здоров'я. Основні прийоми економічного аналізу, його інформаційна база й організація. Економічний аналіз ефективності використання ресурсів медичної організації	10
	Тема 8. Підприємницька діяльність в системі охорони здоров'я Основи підприємництва. Законодавче забезпечення підприємницької діяльності. Форми здійснення підприємництва. Принципи та механізм реалізації вітчизняного підприємництва. Оподаткування діяльності суб'єктів підприємницької діяльності в системі охорони здоров'я.	10
Разом		75

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен (залік):
- модульні тести:
- тестові завдання:
- реферати:

6. Методи навчання.

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда);
- практичний метод (практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, написання рефератів);
- самостійна робота (виконання завдань).

7. Методи оцінювання

- екзамен (залік):
- усне або письмове опитування;
- модульне тестування:
- тестові завдання:
- реферати та їх презентація.

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» (наказ про уведення в дію від 03.03.2021 р. протокол № 7)

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни R дис. 100 балів) одержаний рейтинг з атестації R ат (до 30 балів) додається до рейтинг студента (слухача) з навчальної роботи R нр (до 70 балів):

$$R \text{ дис} = R \text{ нр} + R \text{ ат.}$$

9. Навчально-методичне забезпечення

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn -);
- конспекти лекцій та їх презентації;
- підручники і навчальні посібники;
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти;
- текстові та електронні варіанти тестів для поточного і підсумкового контролю, методичні матеріали для організації самостійної роботи студентів.

10. Рекомендовані джерела інформації

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Законодавча та нормативно-правова

1. Конституція України (офіц. текст за станом на 1 січня 2024 р.) / – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show>
2. Господарський кодекс України (офіц. текст: за станом на 20 січня 2019 р.) / Верховна Рада України. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
3. Кодекс законів про працю України з постатейними матеріалами (офіц. текст у редакції від 18.05.2024) / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>
4. Податковий Кодекс України (редакція від 01.04.2024,.)// URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
5. «Про оплату праці» Закон України від 24.03.1995 р. №108/95-ВР (редакція від 27.04.2024)// URL: <https://www.profiwins.com.ua/ru/legislation/laws/95.html>
6. «Основи законодавства України про охорону здоров'я» Закон України в редакції станом на 23.05.2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12#Text>.
7. «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців» Закон України №755-IV від 15.05.2003р. // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15#Text>
8. «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» : Закон України [із змінами та доповненнями станом на 10.2023 р] /// URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2806-15#Text>
9. «Про відпустки» Закон України: [станом на 01.03.2024 р.]// URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/504/96-%D0%B2%D1%80#Text>

10. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування Закон України: [станом на 01.12.2024 р] // URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
11. «Основи законодавства України про охорону здоров'я» Закон України URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
12. «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення законодавства з питань діяльності закладів охорони здоров'я». Закон України // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
13. «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення» Закон України № 2168 від 139 19.10.2017 р. // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
14. «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення законодавства з питань діяльності закладів охорони здоров'я» Закон України // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
15. «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» Закон України // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
16. «Основи законодавства України про охорону здоров'я» Закон України // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
17. «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення». Закон України // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
18. «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення законодавства з питань діяльності закладів охорони здоров'я». Закон України // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
19. «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення» Закон України // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
20. «Про екстрену медичну допомогу»; Закон України від 18.06.2013 р. №333- // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
21. Закони України «Про страхування», «Про ліцензування певних видів господарської діяльності», «Про зовнішньоекономічну діяльність», «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом», «Про стандартизацію», «Про ціни та ціноутворення» // // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
22. Деякі питання реалізації програми державних гарантій медичного обслуговування населення у II-IV кварталах 2021 року Постанова Кабінету Міністрів України від 15 лютого 2021 р. № 133 // // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
23. «Про затвердження нормативу забезпечення стаціонарними лікарняними ліжками у розрахунку на 10 тис. населення» Постанова Кабінету Міністрів України від 25.11.2015 р № 1024 // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
24. «Про затвердження Положення про центр первинної медичної (медико-санітарної) допомоги та положень про його підрозділи»; Наказ МОЗ України від 04.11.2011 р. №755 // // URL: : <https://zakon.rada.gov.ua/laws>

25. «Про затвердження методики рекомендацій МОЗ України щодо регіональних планів модернізації мережі закладів охорони здоров'я, що надають первинну медичну допомогу»; Наказ МОЗ України від 11.09.2012 р. №713 // URL: <https://moz.gov.ua/nakazi-moz>
26. «Про затвердження Методики щодо забезпечення стаціонарними лікарняними ліжками у розрахунку на 10 тис. населення» Наказ МОЗ України № 51 від 01.02.2016 // URL: <https://moz.gov.ua/nakazi-moz>
27. «Про затвердження Порядку направлення пацієнтів до закладів охорони здоров'я та фізичних осіб - підприємців, які в установленому законом порядку одержали ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики та надають медичну допомогу відповідного виду», Наказ МОЗ України № 586 від 22.02.2020 р// URL: <https://moz.gov.ua/nakazi-moz29>
28. Положение о враче общей практики – семейной медицины; // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
29. Положення про відділення загальної практики; // URL: [://moz.gov.ua/nakazi-moz](https://moz.gov.ua/nakazi-moz)
- 30.. Положення про денний стаціонар; // URL: <https://moz.gov.ua/nakazi-moz>
31. Положення про стаціонар на дому; // URL: [:https://moz.gov.ua/nakazi-moz](https://moz.gov.ua/nakazi-moz)

Основна:

1. Борщ В. І. Управління закладами охорони здоров'я / В. І. Борщ. –Херсон : Олди-плюс, 2020. – 391 с.
2. Баєва О. В., Чебан В. І. Менеджмент та організація роботи лікувально-профілактичних закладів : навч. посіб. / О. В. Баєва, В. І. Чебан. Вид-во БДМУ, – 2016. – 372 с
3. Баєва О. В., Чебан В. І. Економіка та підприємництво в охороні здоров'я : навч. посіб. / О. В. Баєва. – Вид-во БДМУ, 2017. – 360 с
4. Економіка охорони здоров'я [Текст]: [Підручник]/За заг. ред. д. мед. н., проф. Парія В. Д.; Національний медичний університет імені О. О. Богомольця. – Житомир: , 2021. – 288 с
5. Економіка охорони здоров'я: підручник / В.Ф. Москаленко, О.П. Гульчій, В.В. Таран та ін.; під ред. В.Ф. Москаленка. – Вінниця: Нова Книга, 2016 – 288 с.
6. Економіка охорони здоров'я : методичні вказівки для студентів / укл. В.А. Огнев, І.А. Чухно. – Харків : ХНМУ, 2016. – 27 с.
7. Економіка та фінансування охорони здоров'я : навч.-метод. посіб. / Укладачі: А. Г. Ахламов, Н. Л. Кусик. – Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2011. – 134 с
8. Ждан В.М., Голованова І.А., Краснова О.І. Економіка охорони здоров'я: навчальний посібник / Ждан В.М., Голованова І.А., Краснова О.І. – Полтава, 2017. –114 с.
9. Kurt Darr, Michael Nowicki Managing Health Services Organizations and Systems / Kurt Darr. – Health Professions Press, Inc., 2021. – 720 с

10. Міфи про охорону здоров'я. Як не помилитися, реформуючи медичну систему / Генрі Мінцберг. - Київ : Наш формат, 2019. – 230 с.
11. Основи менеджменту, маркетингу та економіки в галузі охорони здоров'я [Електронний ресурс]: навч. посібник для студентів спеціальності 227 - «Фізична терапія, ерготерапія» / І. Ю. Худецький, Ю. В. Антонова-Рафі, Е.Е. Пономарьова; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Електронні текстові дані (1 файл: 1355 Кбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. – 200 с.
12. Податкова система: Навчальний посібник / [Волохова І. С., Дубовик О. Ю., Слатвінська М. О. та ін.]; за заг. ред. І. С. Волохової, О. Ю. Дубовик. – Харків: Видавництво «Діса плюс», 2019. – 402 с. або електронний ресурс. - Режим доступу: <https://financial.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/09/Podatкова-systema-navchal-nyy-posibnyk.pdf>
13. Сідун В. А. Економіка підприємства : навч. посіб. / В. А. Сідун, Ю. В. Пономарьова. – 2-ге вид., перероб. та доп. – К.: Центр навчальної літератури, 2016. – 356 с.
14. Економіка охорони здоров'я: [Електронний ресурс]: методичні рекомендації до вивчення дисципліни та виконання контрольної роботи для здобувачів освітнього ступеня «Бакалавр» спеціальності 229 «Громадське здоров'я» освітньо-професійної програми «Нутриціологія здорового харчування» денної форми навчання / уклад. В.І.Ємцев – К.: НУБіП, 2024. - 49 с.
15. Економіка охорони здоров'я: [Електронний ресурс]: Конспект лекцій для здобувачів освітнього ступеня «Бакалавр» спеціальності 229 «Громадське здоров'я» освітньо-професійної програми «Нутриціологія здорового харчування» денної форми навчання / уклад. В.І.Ємцев – К.: НУБіП, 2024. - 79 с

Додаткова:

1. Баєва О. В. Менеджмент у галузі охорони здоров'я : навч. посіб. / О. В. Баєва. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 640 с.
2. Баєва О. В. Основи менеджменту охорони здоров'я : навч.-метод. посіб. / О. В. Баєва– К. : МАУП, 2007. – 328 с.
3. Богоявленська, Ю. В. Економіка та менеджмент праці : навч. посіб. / Ю. В. Богоявленська, Є. І. Ходаківський. – К. : Кондор, 2017. – 332 с
4. Менеджмент в охороні здоров'я : Структура та поведінка організацій охорони здоров'я / за ред. С. Шортела та А. Калюжного. – К. : Основа. 1998. – 560 с
5. Колот А. М. Мотивація персоналу : навч. посіб. / А. М. Колот. – К.: КНЕУ, 2019. – 340 с.

6. Крушельницька О.В. Управління персоналом : навч. посіб. / О. В. Крушельницька, Д. П. Мельничук. – 2-ге вид., перероб. й доп. – К.: „Кондор”. – 2015. –308 с.
7. Приходський О. О., Морарь Л. М., Голяченко А. О. Управління охороною здоров'я (вступ до теорій, концептів, технологій) / О. О. Приходський, Л. М. Морарь, А. О. Голяченко – Т. : Лілея, 2019. – 65 с.
8. Технологія управління закладом охорони здоров'я : дайджест / уклад. : Г. Я. Єржак. – Дніпро : ДОНМБ, 2018. – Вип. 1. – С. 19.
9. Stoian O., Petrychenko S., Netudykhata K., Vuzhykov R. General analysis of the polyclinic personnel management system components // Administrative and socio-economic systems: scientific and practical aspects of sustainable development. Monograph. Opole : The Academy of Management and Administration in Opole, 2021. P. 132–140. Retrieved from : <http://libs.mfknukim.mk.ua/jspui/bitstream/123456789/1968/1/1.14.pdf>

11. Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. – URL: <https://www.rada.gov.ua/>
2. Офіційний сайт Державної служби статистики України. – URL:
3. <http://www.ukrstat.gov.ua/>
4. Офіційний сайт Державної фіскальної служби України. – URL:
5. sfs.gov.ua/
6. Офіційний сайт Міністерства аграрної політики та продовольства України – URL: <https://minagro.gov.ua/>
7. Health Facilities Management [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.hfmmagazine.com>
9. Характеристика системи «точно у термін» – Режим доступу: <https://www.cfin.ru/press/loginfo/2001-05/52-55.shtml>
10. Про управління бізнес процесами. – Режим доступу: www.management.com.ua/
11. – Режим доступу: https://pidruchniki.com/67898/menedzhment/menedzhment_organizatsiy
12. Режим доступу: <http://uk.wikipedia.org/wiki/менеджмент>
13. Режим доступу: <http://www.management.com.ua/>